

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Oglas, pripisana št. štampa i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru. Novci za predbrojbu, oplate št. štampa se računom ili potpisom pokr. Medicinice u Beču na administraciju lista u Puli. Kod naručbe valja točno naznačiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika. Tko list na vrijeme ne primi, treba to javi odpravništvo u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napíše »Reklamacija«.

Običnog računa br. 247.849. Telefon tiskare broj 38.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplate za poklatom stoje: 12 K u obće, 6 K za seljake na godinu ili 6 K, odu, 3-- na pol godine.

Izvan carovine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulia br. 5 te prima stranke ocm noćuje i svatka svaki dan od 11--12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmpetić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Trgovačka mornarica.

U posljednjem izvještaju tršćanske burse, nalazimo statističke podatke, koje je sakupila trgovačko-obrtnička komora u Trstu, o stanju naše trgovačke mornarice, o gibanju brodovlja i o prometu sa robinom unutar granica slobodne luke u Trstu. Podatci su ti vrlo zanimivi za svakoga, koji prati postupni razvitak naše trgovačke mornarice. Zanimati će bez dvojbe i naše čitatelje uz obalu Istre, hrvatskoga primorja i Dalmacije, koji nemogu do velikih trgovačkih novina i do sličnih izvještaja — doznati štošta o našoj trgovačkoj mornarici, koja pruža hiljadam našega naroda zaslužbe i koja bi morala naše primorske gradove opet dovesti do negdašnjeg blagostanja.

Podatci, koje vadimo iz spomenutog izvještaja, jesu doduše suhoparni, ali oni govore dosta jasno, što bi mogla postati naša trgovačka mornarica, kad bi bilo kod naših imućnika više poduzetnog duha i od naših vlada više mara za veći razvitak i procvat naše trgovačke mornarice. Izvještaj vieća tršćanske burse dieli brodovlje trgovačke mornarice ove pole naše monarhije po pokrajinah, kojim ono pripada. Posve je naravno, da pripada najvažniji dio toga brodovlja gradu Trstu sa okolicom, kao najvećem našem pomorskom gradu i kao glavnom skladištu za uvoz i izvoz trgovine u Austriji. Trst sa okolicom broji naime:

12 brodova duge plovitbe na jedra, sa 8090 bačava (tonelata) i sa 145 mornara;
76 parobroda sa 128.490 bačava, sa 2512 mornara i sa 115.523 konjske sile;
4 jedrenjače velike obalne plovitbe (grande cabotaggio) sa 585 bačava i 21. mornarom;
10 parobroda velike obalne plovitbe sa 3197 bačava, 151. mornarom i 4114 konjskih sile;
23 jedrenjače kratke obalne plovitbe (piccolo cabotaggio) sa 490 bačava i 86 mornara;
32 parobroda iste plovitbe sa 5927 bačava, 324 mornara i 12543 konjskih sile;
190 ribarskih ladja sa 475 bačve i 536 mornara;
1092 ladja za prevoz na jedra sa 3633 bačve i 1339 mornara;
4 ladje na paru sa 22 bačve i 10 mornara.
Ukupno imade dakle Trst sa okolicom 1321 jedrenjaču sa 13271 bačava, 2997 mornara i 132.249 konjskih sile.
Goričko—Gradiška imade u malenih lukah od Devina do Grada parobrode i jedrenjače samo kratke obalne plovitbe i to:
64 jedrenjače sa 592 bačve i 121 mornar;
4 parobroda sa 59 bačava, 16 mornara i 229 konjskih sile;
195 ribarskih ladja na jedra sa 784 bačve i 556 mornara;
136 ladja za prevoz na jedra sa 213 bačava i 233 mornara.
—Ukupno pripada dakle Goričkoj—Gradiški: 395 jedrenjaču, sa 1580 bačava i 600 mornara; 4 parobroda sa 59 bačava 16 mornara i 229 konjskih sile.
Istra imade:
3 broda duge plovitbe sa 1918 bačava i 33 mornara;

1. brod velike obalne plovitbe sa 185 bačava i 6 mornara;
294 broda kratke obalne plovitbe sa 4370 bačava i 872 mornara;
9 parobroda iste plovitbe sa 319 bačava, 45 mornara i 1090 konjskih sile;
662 ribarske ladje na jedra sa 1718 bačava i 2101 mornara;
985 ladja za prevoz na jedra sa 1462 bačve i 1520 mornara.
Ukupno imade Istra: 1945 jedrenjača sa 8653 bačava i 4532 mornara; 9 parobroda sa 319 bačava, 45 mornara i 1090 konjskih sile.
Kvarnerski otoci imaju:
9 brodova duge plovitbe na jedra sa 3386 bačava i 70 mornara;
4 parobroda iste plovitbe sa 6194 bačve, 73 mornara i 5033 konjske sile;
5 jedrenjača velike obalne plovitbe sa 646 bačava, i 27 mornara;
1 parobrod iste plovitbe sa 220 bačava, 11 mornara i 280 konjskih sile;
280 ladja kratke obalne plovitbe — na jedra — sa 4034 bačve i 779 mornara;
1 parobrod iste plovitbe sa 9 bačava, 4 mornara i 65 konjskih sile;
350 ribarskih ladja na jedra sa 730 bačava i 1186 mornara;
509 ladja na jedra za prevoz sa 703 bačve i 866 mornara.
Ukupno imadu kvarnerski otoci: 1155 jedrenjača sa 9499 bačava i 2928 mornara; 6 parobroda sa 6423 bačve, 88 mornara i 5378 konjskih sile.
Dalmacija imade:
4 broda duge plovitbe na jedra sa 2642 bačve i 43 mornara;
12 parobroda iste plovitbe sa 14.424 bačve, 208 mornara i 5066 konjske sile;
7 ladja velike obalne plovitbe na jedra sa 374 bačve i 28 mornara;

9 parobroda iste plovitbe sa 1296 bačava, 99 mornara i 3370 konjskih sile; 756 ladja na jedra kratke obalne plovitbe sa 7965 bačava, 1613 mornara; 25 parobroda iste plovitbe sa 1123 bačava, 142 mornara i 3397 konjskih sile; 2174 ribarskih ladja na jedra sa 4703 bačve i 8345 mornara; 4661 ladju za prevoz na jedra sa 8671 bačva i 8334 mornara.
Ukupno imade dakle dalmatinska obala: 7602 jedrenjače, sa 24085 bačava i 18.363 mornara; 46 parobroda sa 17.478 bačava, 449 mornara i 11.833 konjske sile.
Austrijska trgovačka mornarica broji dakle:
28 brodova duge plovitbe na jedra sa 16036 bačava, 291 mornara;
92 parobroda iste plovitbe sa 149.117 bačava, 2793 mornara i 125.622 konjske sile;
17 ladja velike obalne plovitbe na jedra sa 1790 bačava i 82 mornara;
20 parobroda iste plovitbe sa 5343 bačve, 261 mornar i 7764 konjske sile;
1419 ladja kratke obalne plovitbe na jedra sa 17.181 bačva i 3541 mornar;
71 parobrod iste plovitbe sa 7442 bačve, 531 mornar i 17.324 konjske sile;
3571 ribarskih ladja na jedra sa 8408 bačava i 12.774 mornara.
Ukupno dakle: 12.418 jedrenjača sa 58.097 bačava i 23.980 mornara;
187 na paru sa 161.924 bačve, 3595 mornara i 150.779 konjskih sile.
Austrijska trgovačka mornarica daje dakle izravno ili neizravno 32.575 osoba na naših obalah dnevne zaslužbe neracunajuć amo ono množvo naroda, koji se bavi gradnjom i popravljanjem brodova, te krcanjem i izkrcivanjem istih.

PODLISTAK

Nešto o autonomiji.

Što je samoprava ili autononija?
U novinah čita naš puk često gornje nazive pa nezna pravo što to znači. Nedavno razložio je to jedan česki pučki list a po njemu priobčio je to velezaslužni „Pučki List“ iz Splita.
Po njemu priobčujemo i mi to razglabanje; za nuše radnike i seljake, prilogdiv je našim odnošajem i našem stanju.
Što je dakle autononija?
Kada se sastavlja koje društvo, odbor dotičnoga društva napíše pravila ili statute, kakove on hoće; ta pravila pošlju na odobrenje, pak onda utemelje društvo. Odbor upravlja onda društvom po ustanovljenih pravilih. Društvo gospodari, upravlja i naređuje, što hoće; nijedna druga osoba ne utječe na društvo i s toga kažemo, da se društvo vlada samo sobom, da ima samopravu ili autononiju.
Koju je narod autonoman?
Onaj narod je autonoman, koji sam sobom upravlja, koji samomu sebi dava

zakone; onaj narod naprotiv, nad kojim drugi vlada, zove se podržven ili podčinjen.
Što je centralistična ili središnja vlada?
Ako u državi ima više naroda pod jednim vladarem, a njihovi se poslovi spoje svi skupa u jednu cjelinu kao n. pr. finance, školstvo itd., te se zajednički iz jednoga središta upravljaju, kažemo, da je to centralistična uprava. Kad je pako kojem narodu ili zemlji povjerenja vlastita uprava n. pr. u školstvu, kažemo da ta zemlja ima vlastitu autononiju u školstvu.
Koja je vlada bolja: centralistična ili autononna?
Sadašnjim potrebam i okolnostim odgovara bolja autononna vlada nego li centralna. Svi narodi u državi nemaju jednake potrebe i okolnosti dapače vrlo različite; vlada mora se obazirati na te okolnosti, ona mora pojedini narodi tako upravljati, kako njihove okolnosti zahtjevaju, a to jedino radi autononna vlada. Dotim centralistična vlada ustanovljuje zakone za svakoga jednako, bez obzira na potrebe pojedinih mjesta i pojedinih naroda.

Kakva bi vlada za nas bila najbolja?

Austrija sastoji se od više naroda; jedan dio njih, Madjari dobili su već autononiju, ostali narodi imaju svoju centralnu vladu u Beču. Pod Beč spadaju razni narodi kao Česi, Poljaci, Niemci, Hrvati, Slovenci, Talijani, Rusini; svi ovi narodi obitavaju u raznih zemljah kao što su Česka, Moravska, Galicija, Šleska, Bukovina, Gornja i Dolnja Austrija, Salburška, Stajerska, Koruška, Tirolska, Istra, Trst, Gorička i Dalmacija. Ovi narodi obitavajući različite zemlje, imaju i različite potrebe, kojim bi vlada morala doskočiti. S toga je očito, da bi autononna vlada bila mnogo bolja i uspješnija za pojedine narode nego li centralistična vlada, koja većim dielom u naš vlada.

Imaju li u Austriji pojedine zemlje kakvu autononiju?

Imaju, ali u ograničenom djelokrugu. Svaka zemlja ima svoj sabor, koji uređuje neke poslove zemaljske; občine i gradovi imaju svoja občinska zastupstva, koja uređuju občinske poslove.

Kako je sastavljen sabor kod nas u Istri?

Sabor je sastavljen iz 33 člana. Virilni glas, t. j. pravo biti članom sabora, a ne biti biran, biskupi tršćansko-koparski, porečko-puljski i krčki.
Izabranih je dakle zastupnika 30 i to: izvanjske ili kmetske občine biraju 12 zastupnika; gradovi biraju 11 zastupnika; trgovačka komora bira 3 zastupnika i veliki posjed bira 4 zastupnika.
Istarski sabor može sazvati njegov većinstvo kamo hoće, jer Istra neima glavnoga grada kao druge pokrajine. Sabor ima se sastati svake godine na kraće ili duže zasjedanje; zemaljski odbor upravlja kroz 6 godina i bira ga svaki novi sabor.

Tko ima većinu u zemaljskom saboru?

Usljed krivičnog izbornog reda i radi poznatog talijanskog nasilja kod svih dosadašnjih izbora, imadu Talijani u saboru većinu, premda je nas Hrvata i Slovenaca jedna trećina u Istri više nego li njih. Talijanskih zastupnika u saboru imade 21, a hrvatsko-slovenskih samo 9.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 14. maja 1901.

Jučeranja i današnja kućna sjednica su jedine ovoga tjedna. Drugih već neće ni biti, nešto radi prekursivnijeg blagdana, drugo radi raznih obdorskkih sjednica, naročito odbora za vodne puteve.

U kućnih sjednicah razpravljala se je osovna za „povišenje davka na žestu i porabu jednoga diela toga davka u korist pojedinih pokrajina“.

Članak prvi te zakonske osnove razpravio se je već u sjednici dne 10. maja. Taj članak ustanovljuje da se davak na žestu povisuje za 20 fillira po litru. Njeki su kod toga predlagali, da se povisi još za daljnjih 10 fillira, i da se te upotrebi proti pjanstvu, al taj predlog nije bio primljen.

Članak drugi ustanavlja, da se davak na žestu prema tomu zakonu započne tjerati 1. septembra 1901. na onu žestu što se je onda nadje. Zastupnik iz Predaresta Thurnherr postavio je predlog, da se nebi pobiralo toga davka od domaćega proizvođa; a da bi dakle proizvođači razlike siriš žestokih domaćih pića imali nesamo pravo na to da neplaćaju davka na 56 litara, kako je to po jednom zakonu, nego da se u obće od njih nebi tjeralo davka na ta pića — koliko jih sami doma proizvadjaju, makar to proizvadjali u velikoj mjeri. Predlog taj nije dobio većine zastupnika.

Članak treći govori o tom, kako se imađu razdieliti svote, dobijene u ime davka na žestu, među pojedine pokrajine. Zakonska osnova hoće, da se jih dielo potrošku (konsumu) u pojedinih pokrajinah. Kako se u kojoj više popije toliko neka dohiva više davka od žeste. Zastupnici južnih pokrajina predlagali su i zagovarali, da se razdieljuje račene svote po broju stanovnika u pojedinih pokrajinah; al su ostali u manjini. Po broju pučanstva bi južne pokrajine, naročito Tirol, Goricka, Istra, Dalmacija, mnogo više dohile nego li će po visini potroška.

Članak četvrti govori o dohah kad se ima pokrajina dati njihove odnosne dielove. Dr. Kos, nevladin Rusin, predlaže, da se svota što će zapasti Galiciju upotrebi samo za školske i zdravstvene te u obće čovjekoljubne potrebe u toj kraljevini, a nek to nebude dano na volju oblastim u Galiciji. Pri tom napada žestoko, drzovito na upravu u Galiciji i pojedine osobe, „slabice“. Razni Galički zastupnici pobijaju ga. Kod glasovanja pada njegov predlog. Konačno je zakonska osnova prihvaćena u drugom i trećemu čitanju.

Tko imenjuje predsjednika sabora?

Predsjednika i podpredsjednika imenuje njegov veličanstvo između zastupnika, koji sačinjavaju sabor.

Kako je sastavljen zemaljski odbor?

Odbor zemaljski, koji predstavlja sabor i zemlju, sastavljen je od 5 članova. Jedan je član sam predsjednik sabora, koji je i predsjednik odbora zemaljskoga. Jednoga prisjednika biraju veleporoznici, drugoga biraju zastupnici gradova i trgovačkih komora, trećega biraju zastupnici seoskih občina, a četvrtoga cio sabor zemaljski.

Kako je sastavljeno obćinsko zastupstvo?

Svaka občina ima obćinsko zastupstvo; broj članoga toga zastupstva nije jednak, ovisi o broju ljudi, koji imaju pravo glasa; u zastupstvu može biti najviše 30 članova. Između njih se bira načelnik i najmanje 2 člana, tako zvani prisjednici. Broj prisjednika također ovisi o broju članova obćinskoga zastupstva. Prisjednici sa načelnikom čine obćinsku upravu.

Izbor Klotaca se po predlogu legitimacionoga odbora bez razprave odobrava.

Zast. Spinčić postavio je jučer interpelaciju radi „uredjenja naukovnoga jezika na javnih pučkih škola u Lošinjima Velom“, i radi „postupka kod brojenja pučanstva“ u nekih kotarih Istre i Trstu, i to odnosno na interpelaciju „što ju je u tom obziru već prije postavio.“

Danas upravo je upit na ministra trgovine „radi produbljena morskoga dna na ulazu u Košljunsku Dragu“.

Prije današnje kućne sjednice obdržavao je vinogradarski odbor svoju sjednicu, u kojoj je konačno prihvatilo promjenu zakonske osnove „glede davanja i odplaćivanja bezkamatnih zajmova vinogradarom oštećenim filokserom“. Većina članova odbora popustila je najzad vladinim zastupnikom, te se zadovoljila tim, da vlada daje u izvanrednih slučajevih i više odnosne podpore nego li je dade pokrajini. Predlog zast. Spinčića, poduprt i od raznih drugih, da država dade podpore i onda kad nebi pokrajina ništa dala, ostao je u manjini. Spinčić i drugovi navjili su predlog manjine.

Kod toga se je vlada i većina odbora držala načela, da neide da država pomogne, ako pokrajina neće da pomogne. Njezin zastupnik pak iz ministarstva poljodjelstva priznao je naročito žalostne odnose u Istri, osobito ladanjskoga, slavonskoga, pučanstva; te obećao, da će vlada nastojati pomoći u tih odnošajih koliko njoj više bude moguće sa premijom i onim vinogradarom, koji se odlikuju u obnovljenju vinograda oštećenih filokserom.

U nastavku dnevnoga reda kućne sjednice došlo se je na razpravu resolucije vinogradarskoga odbora, usljed koje se cr. kr. vlada poziva, da kod obnovenja trgovačkih ugovora godine 1903. čvrsto stoji na autonomnoj carinarskoj svoti od 20 for. u zlatu; a da može popustiti jedino prema Italiji, ali ne više od 12 for. u zlatu. Tim bi pala vinska klauzola. Po ovoj resoluciji talijanska vina nebi mogla s našimi konkurirati.

Vinogradarski odbor primio je tu resoluciju jednoglasno, usupor protivbe vladinih predstavnika.

Već je sad osigurano, da će tu resoluciju primiti većina, možda sva zastupnička kuća složno. Obzirom na zastupnike iz vinskih pokrajina, glasovati će za resoluciju također zastupnici iz pokrajina u kojih se vino neproizvadjaju, kao što su naročito Česi i Poljaci. Njihovi klubi dali su skoro sva mjesta u vinogradarskom odboru zastupnikom hrvatsko slovenskoga kluba. Dali su njim vlast i moć; i drže se njihovih predloga. Čast njim i hvala!

Izvjestitelju, o kojega izvještaju bit će još govora, pljeska se.

Ministar trgovine bar. Cell izjavlja, da je vladi na srcu stanje vinogradara, al da nesmatra shodnim, da se koja svota ustanavlja, te da se neidentificira sa ciferom u resoluciji.

Upisalo se i mnogo govornika za i tobože proti; al malo će jih doći do riječi. Govori Biankini, prvi tobož protiv: Još će valjda samo tri govornika govoriti, pak će se glasovati.

Iza Biankina iz Dalmacije, govori je Robić iz Štajerske jako stvarno, navodi među ostalimi glasove talijanskih državnika, koji vele, da bez vinske klauzule nejma trojnoga saveza. Dakle za trojni savez bi se naše vinograde imalo žrtvovati. Pokazalo se je, kako se je vlada hotiče ili nehotiče g. 1893. varala, kad je izjavila, da Talijani neće uporabiti vinske klauzule.

Iza te dvojice bila je zaključena razprava. Množina govornika došla do riječi. A nije ni trebalo mnogo govoriti, kad se

je unapred znalo za izpadak glasovanja, i kad je onako stvarno govorio izvjestitelj. Kao glavni govornici bili su: sporačno izabrani Küssheim iz Dol. Austrije i Schrott iz njemačkoga Tirola. Prvi je dovoljno vladi: austrijske vlade moraju zastupati interese austrijskih državljana, bez obzira na isto i na ikoga. Drugi je dokazao da bi u Tirolu moralo posve prestati vinogradarstvo, kad bi klauzula ostala.

Daljni predlog donasamo u budućem broju.

DOPISI.

Iz Zadra, dne 10. maja 1901. Velestovani g. uredniče! Dozvolite, da se opet javim u miloj „Našoj Slugi“ za dugog muka. Ovamo kod nas naši Talijanski pobiesniše protiv Hrvata. Osobito odak smo ostvarili izlet na operu u Spljet prosto su poludili. Pogrdama ni kraja ni konca. Pa doista tko bi bio reko, da će se jednom u Zadru moći oživotvoriti tako sjajan izlet kao onaj zadarskih Hrvata (oprosti mi „Dalmata“). I doista kad su mladi došli na javu sa idejom, da se podje u Spljet stari se snebiše. Al mladi držali se čvrsto, pa oduševise i stare za taj izlet. Tako valja samo uvijek napred složnim silama! Među izletnicima (njih oko 200) bilo je do 50 osoba rođenih u Zadru, a ostali iz okolice i činovnici Hrvati iz Dalmacije. Nekoji su već nastanjeni nekoliko godina u Zadru. Ali za „Dalmata“ njesu Zadranici ni oni, koji se rodiše u Zadru, samo kad su Hrvati. Pravo je toj staroj bubetini zapjevao sinod naš Joža Jutagan:

Rodjen si je u Zadru, ali Hrvat ti si, Eh, moj mili pobro tada Hrvat nisi, Al ako si rođen „in terra latina“ Tada imaš naslov pravog „Zaratina“!

Ludi ljudi, a reći, da zadarski načelnik Zilhotto rodio se u Makarskoj. Kad govorimo već o pravim Zadranima, čujte ovu. Velečas je ovdje nekakova „accademia di scherma“. Tu se bije i neki Enrico Viscardi di Zara. Taj je gospodar došao ovamo gladan i žedan iz obećane zemlje i sad je već di Zara. Steta što ne pozovu ovamo i Musolina! Rekoh Vanu, da mladež baš u zadnje doba radi. Tako se ustrojio gospojinski tamburaški zbor i diletantsko dramsko društvo. I osvjetlaše si već lice na velikom koncertu, što ga je priredio „Sokol“ u dvořani zadarske Čitaonice u prošlom mjesecu. Do skorog vidova! Dragan Zoranić.

Franina i Jurina.

Fr. Je li baš istina, da su Kristiću sve sekvestrali?
Jur. Aj nisu barem sioru gospu Jambrožiju.
Fr. Ja param, da bi njim dal i mutandi, da bi ju otehi kamo će vuć.
Jur. Ja da su njegove?

Razne vesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Dne 13. t. mj. sastali su se u Beču zastupnici češkoga i poljskoga naroda na dogovor o pitanju vodenih puteva. Na tom sastanku izjavise poljski zastupnici, da prihvaćaju izpravljenu vladinu osnovu, nu, konačnu odluku o tom pitanju, da je sebi pridržao čitavi klub; nadalje su izjavili, da smatraju do-

prinesbenu dužnost zemalja otvorenim pitanjem, i da će se zauzeti za isto dobnogradnju kanala i uredjenje rieka.

Dne 20. t. mj. sastali se se obje delegacije u Beču. Ugarska delegacija imati će prvu sjednicu istoga dana u 5 sati popodne. Njegovo veličanstvo primili će delegacije dne 21. t. mj. u podne. Razprave započet će odmah istoga dana, te će ministar izvanjskih posala prof. Goluchowski podastrijeti svoj izvještaj. To isto učiniti će u austrijskoj delegaciji dne 25. t. mj. Nakon duhova doći će na razpravu vojni proračun.

Prekinuće dogovora regularnih deputacija Hrvatske i Ugarske, obdržavanja prošloga čedna u Budimpešti, nije izmendišlo nikoga u Hrvatskoj. Tamo su već vićni mađjarskomu prikosu, koji nedozvoljava, da se urede financijski poslovi između ravnopravnih kraljevina na pravednom temelju.

Srbija. O posljednjem sukubu Arnaute sa srbskom stražom javlja se sa srbske strane koliko sledi: Glasom izvičea pograničnog zapovjednika, prošlo je dne 12. t. mj. prije podne 18 Arnauta kod strazarnice u Ormištu preko srbske granice i ranilo iz revolvera srbske seljake. Kad im se je približala pogranična straža, pobjegli su Arnauti. O tom događaju obaviješten je službeno turaki pogranični zapovjednik.

Iz Biograda javljaju, da se tamo očekuje dan na dan porod nasljednika prijestolja, te da će kralj tim povodom posmatrovati više političkih zločinaca, između njih i poznatog vođu pučko-radikalne stranke Rnjka Tajsića, koji se nalazi u prognostvu u Crnoj Gori.

Ugarska. U jednoj od posljednjih sjednica prihvatilo je narodno zastupstvo vladinu osnovu, kojom će se provesti nova upravna okružja. Tih okružja bit će, u buduću samo 12 i vlada se nada, da će tim pristediti na troškovih zemaljske uprave.

Povodom polaganja temeljnog kamena za spomenik cara — osloboditelja — Aleksandra II., izmieniše knez Ferdinand i car Nikola vrlo srdačne brzojavke.

Rusija. Englezki listovi tvrde još uvijek, da postoji vojni savez između Rusije i Srbije — uzprkos oporicanju sa ruske strane. Srbski radikalni list „Zakonitost“ kaže, da bi takav savez bio radoštno pozdravljen u Srbiji. Na takav savez da sili Srbiju zajedništvo plemena, vjeroznanca, narodnih probitaka i nesebičnost Rusije, koja je jedina prava prijateljica Srbiji. U davnih časovih borili su se Srbi skupno sa Rusi za zajedničke prohibite i tko znađe, neće li se opet skupno boriti proti zajedničkom neprijatelju.

Mjestne:

Sudrag Dorbić izključen iz stranke „II. Proletario“ od 15. tek. donosi sledede priobćeno: Socijalno-demokratska stranka u Puli. Na sinoć obdržavanom sastanku povjerenika stranke zaključeno je jednoglasno, da se izključuje iz stranke tipograf Jerolim Dorbić.

Na dođućoj pokrajinskoj skupštini biti će priobćeni uzroci izključenja. Pula, 15. maja 1901.

Ravnateljstvo.

Savez radnika i radnica, skup Pula. Podpisano priobćeje svim članovima, da je Jerolim Dorbić bio brisan iz imenika članova.

Ravnateljstvo. Izključenje dakle po svim pravilima! Sto će na to drug Dorbić? Pokrajinske: Izpit asposobljenja za pučke škole sa njemačkim naukovnim jezikom, položio je ove dane na učiteljsku u Ljubljani, g. Ante Dukić učitelj u Kastvu. Čestitamo! Izbor župnika u Materadi. Po nalogu cr. kr. kot. poglavarstva u Poreču obavio se utork dne 14. t. mj. izbor novoga župnika u Materadi u tambošjoj školskog zgradi. Koliko nam je poznato prijavise se četiri natjecatelji za ono mjesto.

Visoki posjetitelji Košljana. Njezina "Visoki" Nadvojvodka i kraljica, na povratku iz Dalmacije, svrnu se dne 9. svibnja za prvi put na ubavi Košljan, kojeg su Njezini Prejarni Roditelji visokrat običavali posjećivati. — Dan pak krasnije prispiješe iz Opatije kralj i kraljica Rumunjska, uz pratnju više knežinja i riječkog guvernera, te se ne moguće dosta nadiviti prirodnoj ljepoti rečenog ostrava.

Dolazak Grčkog kralja u Opatiju. Dne 13. t. mj. stigao je kako bijaše uređeno, grčki kralj Gjuro u Opatiju. Voloski i Opatijski osvanuše već za rana onog dana okičeni hrvatskim zastavama, među kojima bijaše i grčkih i rumunjskih zastava.

U 10 sati u jutro doplovi grčki ratni brod „Pisara“, na komu se je nalazio kralj Gjuro sa pratnjom. Grmljavina muzara pozdravi sa obale dolazak visokog gosta.

U 10 $\frac{1}{2}$ sati pokloniše se kralju predstavnici crkvenih, svjetskih i vojničkih oblastih predvodjeni od e. k. namjestnika za Primorje g. grofa Goessa. Ovaj je prvi pozdravio kralja a zatim načelnik Voloskog-Opatije g. dr. A. Stanger.

Dr. Stanger i Monsignor Zamlic, župnik Voloskog-Opatije bijahu primljeni od grčkog kralja u audienciju.

Kralj se je s njimi dulje vremena zadržao i vrlo ljubezno razgovarao. Načelniku dr. Stangeru izjavio je kralj, da se divi krasnom položaju Voloskog i Opatije, da je ostao ugodno iznenadjen nad tolikim brojem krasnih vila i palača, i da se u pravo veseli, što ima prigodu, da posjeti ove krajeve.

Po podne izmjenišu si grčki i rumunjski kralj posjete; zatim se je kralj Gjuro izračao i nastanio u Minakovoj villi, gdje ostaje 3-4 dana.

Rumunjski kralj Karol posjetio je kralja Gjuro na ratnom brodu a kralj Gjuro kralja Karola u villi „Amalija“, gdje ga je dočekala kraljica rumunjska Jelisava: O dolasku kralja Gjuro u Opatiju drugi put više.

Pomerska škola. Nije stvar od jučer niti od prekjueer, nego se vuče već od minoga godina; ostajuć uvijek na vrbi svitara. Ta zna se: ako se radi o tome, da hrvatski puk u Istri dobije školu, mora da se za nju bori deset i dvadeset godina i još se može nazvati sretnim, kad nakon toliko vremena ipak uspije.

U Pomeru, skupa s Banjolama, ima greko sedamsto duša, sve samih Hrvata, za kakve su naravski zapisani i kod popisa pučanstva, djeca koja bi tamo imala polaziti školu, niti znadu niti mogu znati govoriti drugacije; osim hrvatski: kako ih matere uča. Pomeri se radi toga i pitali iz početka hrvatsku školu, ali slavne komisijske su ustanovile, da ima biti s paralelami hrvatskom i talijanskom, pa neka svaki upiše svoje djetle u koju hoće. Na, to nije isto po duši Talijanom na obćini a Puli niti onim na junli u Poreču, pa znajuć da bi škola na paralelke u Pomeru bila samo hrvatska; jer Talijana ondje nema; uzeli su provjedovati proti takvoj školi i podnesli pritužbe i utoke, u smislu, da škola ima biti samo talijanska. U Pomeru, pa talijanska škola? A za koga, kad nije u Pomeru niti jednoga Talijana, osim popa Jerca, koji (čujke i krizajte se!) nije niti iz Firenze niti iz Kalabrije, nego je rođen u puljskoj Krocaciji od matere iz Kraljevice, a oca iz Sušaka? Medjutim je sve to skupa komedija; učinjena samo za to, da škola nebude ili da bude veoma kasno.

Pomeri pak, koji su kod zadnjih izbora glasovali s Talijani, vjerujuć obćacijima sladkih i presladkih puljskoobodulskih doktora, uvidjeti će konačno, da su obćaćanja — ludom radovanja i da se oni stajpo nesmjiju nadati niti duševnom niti materijalnom bolju od talijanske gospode koja: će kod svakih izbora masliti braću jednomu ili drugomu, ali puku od toga nije koristi.

Podpisujemo obćeračke. Čestili naš riedki drug „N. L.“ donosa u jednom od zadnjih brojeva opravdanu pritužbu riedkih Hrvata proti hrvatskim zastupnicima iz Dalmacije, koji polaze u Beč i vraćaju se kući preko Rieke, a ne da bi se samo zaustavili, sa riedkimi Hrvatima i njihovimi odnošaji valjano upoznali.

Tu pritužbu podpišujemo i mi glade Trsta i Pule kuda prolaze nekoji zastupnici i gdje se nekoji i podiže zadržke, ali se ipak neupoznaše jošje valja s nijednim od naših slavenskih prvaka a još manje s našimi odnošaji.

Iz sv. Lovreča Pazanatičkog (obćinski izbori) pišu nam dne 8. t. mj. Svaka ima svoj konac a tako će ga do mala imati i naša sadašnja obćinska uprava.

Liste za predstojeće izbore u našoj obćini su već izložene i sada je dužnost svakoga rodoljuba, da te liste pregleda, da se osvjeđedi, da li je on upisan ili nije. Ako je upisan treba viditi jeli točno upisan. Ako nije upisan valja odmah reklamirati i pitati obćinu, da ga upiše na vrijeme i točno. Nadalje valja pregledati te liste i radi toga, da vidimo koliko je upisano onih, koji nista neimaju ili koji neimaju izbornoga prava. Takovi su obćino najveći siromasi i takovi se najlakše prodaju našim narodnim protivnikom. Dakle takove valja brisati ili reklamirati, da se ih briše. Kako svuda u Istri, gdje zapovijedaju na obćinah Talijani, biti će i naše izborne liste pokvarene na našu škodu a na talijansku korist. Treba dakle, da je na vrijeme pregledamo i popravimo.

Svi nemožemo na obćinu ali iz svakog sela neka ide onaj, koji pozna ljude i taj neka popiše one, koji su izpušteni, i one koji su upisani a neimaju pravo izbora.

Odaberimo sposobne osobe i to neka idu na obćinu pa makar ih mi sami platili samo da uredi listine. Obćinske listine jesu temelj za zemaljske i za državne izbore. Ako je sada uredimo i očistimo, biti će nam lakše kod budućih zemaljskih i državnih izbora.

Cim uredimo listine, treba da se sastanemo i dogovorimo, koga ćemo birati u novo zastupstvo. Bez dogovora i sporazumljenja nemože biti sloge.

Nitko neka uzeli jednu dnevnicu ili zurnadu, jer ta nije izgubljena. Svaki neka pomisli, kako smo bili veseli i zadovoljni na dan izbora za V. kuriju lanjske godine u Selini. Pošli smo veseli kao na pir, a vratili smo se veseli i zadovoljni, što smo učinili pravedno i pošteno djelo.

I sad kod budućih obćinskih izbora budimo onako složni i jedini, pak nas neće nitko predobiti. Naši susjedi Talijani, talijanasi, krnjeli, saranjaci i njihove podrepnice mutiti će nas i javati kako i uvijek do sada. Nedajmo se više od njih za nos voditi kad smo ih spoznali.

Moliti će nas i prostiti, da držimo s njimi. Sada će vikati: adesso semo tutti fradei, ali to bratimstvo talijansko traje samo jedan dan, dan izbora a poslije oni su gospoda, a mi smo: scavi, carne venduda. I pravo je svakomu, koji se prodla bilo za spanjoleta, za žalogaj smrdljivog bakalarata, za zmuljić faturane rakije ili pliesnog vina, bilo za novac, taj nezaluzni boljeg imena nego scavo i prodano meso.

Mi se više puta tužimo na velika plaćila, na visoke adicionala, a sami smo krivi, da plaćamo više nego li bi trebalo. Kolik se novac troši za učitelja, a gdje nam je učitelj? Koliko se troši za liečnika, a koja nam je korist od njega? Znaće li za potrošak lanjske godine na groblju za učiniti onu škulu? Na čiju korist je bilo ono? Možda na vašu? Znaće sami da nije, ali platilo se iz kase, premda neimamo mi više puta ni za sol.

Ako nećemo dakle, da se u buduću tako troši naša teško zaslužena muka; ako želimo, da budemo dobro znali za

svaki novčić, koji se potroši iz obćinske kase; složimo se, dogovorimo se, izaberimo samo naše domaće poštene i vriedne muzeye, koji neće gledati svoju korist, nego korist svega puka; čitave obćine. Učinimo tako, pomodi će nam Bog i dobri ljudi!

Iz Vedica (obćina Materija) nam pišu: Naš vriedni i velezaslužni župnik Juraj Dolžan slavio na Jurjevodu'e sv. Jurjev imendan. Tom prigodom sabralo se kod državnog stola za družbu sv. C. i M. K. 1302, a za „djačko pripomoćno družtvo“ u Pazinu K. 9. Zivili darovatelji i svjetalim obraz bio!

Iz Cerovlja (obćina Pazin) pišu nam 10. t. mj. Javljamo Vam g. uredniče, samo u kratko, da imadjasmo jučer riedku sreću u našem skromnom selu. Sastali se, naime, ovdje naši velezaslužni pučki učitelji, članovi „Narodne prosvjete“ njihov 21. na broj. Koji od njih će Vas stalno obširnije obavijestiti o tom krasnom sastanku; a nam budi dozvoljeno ovdje javno ustanoviti, da se možemo ponositi takvim učitelji, koji se najtežu u znanju, u uzornom ponašanju i plemenitom djelovanju. Pa takove učitelje htjela neka u Istru doklaćena g. nji da razdvojiti, pogrditi i ocrniti. Sram bilo njega i onoga, koji mu daje utičište. Naši učitelji vječalio su o budućoj skupštini učiteljskog „Saveza“ i o drugih važnih predmetih.

K sastanku bijaše pozvan i naš domaći župnik, koji se nije mogao poslije donahvaliti tih narodnih prosvjetitelja, njegovih mukotrpnih prosvjetnih apostola.

Iz Kaldira — obćina Motuvan — pišu nam 9. t. mj. Čitamo g. uredniče, u broju 35 naše mile. „Sloge“, kako se tuže naši domaći radnici na talijanske poduzetnike, poglavare i radnike. A kako neće da se tuže, kad bijasmo u nedjelju dne 5. maja za Livadah svjedoci nemilom i žalosnom prizoru. Tuj su se bili naime radnici na željeznici pobunili radi plaće. Svi poglavari ili kapi na djelu jesu iz Italije, podanici talijanskoga kralja, doćim se daje našim najteže i najprostija djela i za najnižu cijenu.

U Livadah (obćina Oprtalj) imade naših domaćih radnika niješto Dalmatinaca — koji su još podanici svoga kralja i našega cara: Ove i naše domaće plaćaju rečeni kapi tako lošo, da im je težko živjeti a kamoli koji novčić za djecu i rodbinu prisediti. Ti naši radnici dobivaju po i forint ili 90 novčića na dan, doćim su mnogo bolje plaćeni podanici talijanskoga kralja Viktora Emanuela. Radl toga bio se narod smutio i neznam kako su ga umirili.

Svako bi bilo pravedno i pošteno, da se na višenu mjestu ikogod od naših popita, što je sa našimi a što s tudjimi radnicima kod gradnje istarske željeznice, kako su jedni plaćeni a kako drugi i koliko je jednih, koliko drugih.

Cujemo, da je premješten naš duhovni pastir veleč. g. Rafe Fulin u Tar i da će k nam doći mjesto njega glasoviti ljubimac porečke gospode Tomazo Vrankina (a ne u sv. Nedelju labinsku), koji je pustio za sobom svuda vrdljivih znakova kršćanske ljubavi. Kažu, da su presvijeta i prečastna gospoda u Poreču unj zaljubljena a jaslarska „L'Istria“ da ga javno i privatno svakomu predstavlja kao: u preteitaliano esemplare, devoto e pio! (Možda izpovieda „babinog“ Marka? Op. slag.)

Iz drugih krajeva:

Svesokolaki zbor. Svršetkom mjeseca junija doći će članovi sviju slavenskih gimnastičkih družtva u Prag na svesokolaki zbor. Osim Slavena naše monarkije, poslati će svoje izastanike na zbor Srbija i Bugarška, pa i Crna Gora. A kako se govori, doći će i mnoga Rusa: Riedju, to će biti i opet jedan od takvih sveslavenskih

zborova, na kojem se mogu svi članovi velike slavenske porodice: jedan s drugim upoznati u slavnom Pragu, toj zapadnoj predstraži slavenstva.

Družtvene
Slovensko učiteljsko koprakoga kotara obdržavalo je dne 5. t. mj. na Kozini odborsku sjednicu.

Osnovateljska skupština podružnice sv. Cirila i Metoda na Oprtaljskom krasu, neće biti dne 19. t. mj., nego se ju je prenело radi nepredviđenih zaprieka na 2 lipnja.

Gospodarske:
O sumporu i sumporanju. Pošto se bliža čas, da će morati naši vinogradari posegnuti za sumporom i mješćicam, da zaštite mlade grozdove od pogibećijeg pepela ili luga, donasmo sljedeću poduku o sumporu i sumporanju po velezaslužnom splitskom „Pućkom Listu“, našem vinogradarom na poduku i uvaženje.

Pol je vieka eto prošlo, odkad imasmo u vinogradih lug. Od to doba ućeni ljudi, prijatelji težaka i sve vinorodne države ovog svijeta nisu štedile ni novca ni truda, da iznadju dobar, siguran i jeftin liek proti lugu. I našlo se, da je fino samliveni prah posve čistog sumpora jedini pravi i uspješni liek. Drugog jeftinijeg i boljeg lieka do danas se još nije našlo. U prijašnje doba mislilo se, da je takozvani „sumporni sublimat“ ili „sumporni cviet“ najbolji, nu od dosta godina ustanovilo se, da taj sumpor ne valja, već samo onaj samliveni. Ali ni svaki samliveni sumporni prah nije dobar. Najbolji i najprirodniji jest onaj posve čisti i posve fino samliveni, i što je on čistije i finije samliven, to je on bolji i prirodniji. Zato u kupovanju valja na to dvoje gledat, jer ga trgovci i tvorničari puno krivotvore i to ne baš uvijek za to, da težaka prevare, već da mu ga mogu cijenje prodati, pošto svi težaci imaju zlu naviku, da gledaju kupit, što je cijenje, doćim zaboravljaju, da tko sumpor kupuje jeftino, da ga taj drago plaća i da mu takav sumpor ne lieć luga (pepela).

Je li sumpor čist i koliko je nečistoće u njem, nije teško doznati, a evo kako: odmjeri se točno 100 grama sumporog praha, pa iskrene na čisti limeci tanjur ili na komad čistog lima (ale) i zapali, da izgori. Što je sumpora čista, sve će izgoriti i poći u dim a nečist, pošto nije izgoriv, zaostane. Zaostatak ovaj potegne se na vagu, pa se odma vidi, koliko je diela nečisti u 100 diela sumpora. Da kušnja bude točnija, tanjur se, pošto je sumpor izgorio, stavi još na žeravu i onda potegne na vagu. Ako je sumpor dobar, imat će samo 1—3 po sto nečistoće; loš sumpor sadržati će naprotiv 50—60 po sto nečistoće, koja obćino nije drugo već sadra, vapno, zemlja itd.

I drugije se to može doznati t. j. ako se niješto sumpornog praha uspe u čašu vode pak mješta. Ako je sumpor čist, neće se vodom smješati, je li nečist, učinit će se kašica. (Konac sledi).

P O Z I V.

Družba sv. Cirila i Metoda za Istru obdržavati će u četvrtak dne 30. svibnja g. 1901. u tri sata p. p. u prostorijama družtva „Zora“ u Opatiji svoju VIII. redovitu glavnu godišnju skupštinu sa sljedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav i saobćenja predsjedničtva.
2. Čitanje zapisnika posljednje glavne skupštine.
3. Izvješće tajnika.
4. Izvješće blagajnika.
5. Izvješće nadzornoga odbora.
6. Izbor jednoga člana ravnateljstva.
7. Možebitni predlozi.

Volosko-Opatija, 12. svibnja 1901.
Anton Šimunić, Vjekoalar Spinačić, tajnik, predsjednik.

Razni prinosi:

Uprava „Naše Sloge“ primila je tekom aprila sljedeće predplate: g. B. J. Risika K 6, J. G. Rab 3, Čitaonica Petrija 2-50, Čit. Glina 2-50, dr. E. Z. Bužet 3, Dvor Varadžin 3, J. V. Jursić 12, Z. N. Sostić 10-50, I. V. Luni 10, F. V. Došina 6, B. D. Sv. Matej 6, J. M. Opatija 6, V. Z. Vranja 11-31, A. P. Zaulc 3, A. L. Osor 12, K. Č. R. Baška 6, N. P. Rieka 12, M. G. Trst 6, I. B. Opatija 16-03, A. G. Šijana 12, „Vlašić“ Travnik 6, J. F. Pazin 3, J. M. Sv. Petar 3, A. R. Brest 12-79, Čit. Crkvenica 3, S. D. Tinjan 8, J. J. Opatija 11-31, Čit. Vinkovac 2-50, E. V. Beršec 3, M. C. Krbune 4, M. B. Rieka 6, M. P. Medulin 3, J. S. Kršan 7-40, „Trg. Dom“ Zagreb 3, I. L. Rieka 17, I. S. St. Baška 6, I. P. Francići 1-80, A. P. Poljane 24, I. R. Ilović 6, A. M. Drivenik 3, M. R. Trsat 6, Čit. Osiek d. g. 2-50, Čit. Brinje 3, s. Plomin 5, M. G. Kastav 2, M. K. Čunski 9, P. V. Karlovac 10, S. V. Sušak 6, A. Z. Salvo 6, J. C. Svirčec 3, L. K. Ližnjan 12, Čit. Kastav 21, S. M. Sušak 13-50, A. M. Krapanj 6, I. R. Lupoglava 4, A. M. Kormin 10, A. J. Sušak 6, J. P. Rieka 2, F. F. Zagreb 13-20, L. S. S. Pazin 10-13, A. Ž. Pula 3, M. C. Bakar 5, G. C. Bužet 6, J. K. Mežulin 6, P. B. Rovinj Selo 6, I. M. Foškulin 6, N. D. Benkovac 12, P. H. Trst 12, R. P. Motovun 2, M. S. H. Rieka 10, M. M. Lupoglava 3, M. A. Trst 4, P. K. Pazin 8, P. P. Pula 1, A. P. Idrija 10, Abgeordn. haus Beč 2, P. T. Sv. Matej 6, o. D. B. Prvić 6, V. B. Občina 3.

Za oglase uplatite u aprilu: g. dr. Š. Kurelić K 3-69, občina Kastav 17-92, g. Jernej Kopač, Gorica 23, g. Anta Dukić, Kastav 8, gosp. zadruga, Bužet 10-40.

Za sirotu Anu ud. Ivančić pok. Sebastiana, kojoj je pogorjela staja na kampu Valturskim, izručila su podpisanomu sljedeća gospoda, građani i seljaci, koliko sliedi: Andre Matukina K 1, Ida Demaj 1, Josip Tromba —60, Gilda Tamaro —10, Domenico Pianela —40, M. Detuli —20, N. N. —80, Franjo Ulinić —20, Marija Vidas —20, Antun Host —16, Gigia Ritani —10, Giacominna ud. Rossi 1, Katarina Kopic —22, Marija Kontu 1, Marija Lonzar —30, Ivan Sorgo —20, Marija Picoli 1, Josip Damijančić —10, Marija Pomerka —40, Santo Kotić —20, Foska Zanetti —20, Franjo Zanetti 1, Marija Sponza —10, Mate Kapuralin —20, Mate Pavičević —40 i Umberto Erdriče —40. Ukupnu svotu od K 25-74, izručio je Antun Buždon samoj udovi pred svjedocim Jakovom Puhalj i Jakovom Šverko. — Nadalje pripolaše udovi putem našeg uredništva sljedeća gg.: Josip Linić sa Trsata K 5, poslao Josip Vrbka, zuprapravitelj u Lanišću: dne 5./5. sabrano u crkvi K 10-70, isto na 12./5. K 9-30, dne 9./5. sakupljeno u župnom stanu na predlog Jakomete Marčelje K 11, (darovatelj: Jakometo Marčelja K 1, Anton Bradetić K 1, Roko Šverko K 1, Josip Vrbka K 3, Marija Dočkal K 1, Lad. Tonković K 2, Anton i Mate Smak K 1, Grgo Vratović Mile K 1) ukupno K 31. Bog plati darovateljima!

Za dječko pripomoćno društvo u Pazinu, poslali: g. Fr. Kosmina, Podgrad, sabrano prigodom odlaska g. Ern. Baša i Aug. Martelanca K 8-20, g. Anton Katičić Barela, Lipa, sabrano K 7.

Za Bratovštinu hrvatskih ljudi u Istri, darovao g. prof. B. Bekar K 1.

Za družbu sv. Cirila i Metodosa poslali: g. Jos. A. Kraljić, učitelj u Sovinjak, sabranih u veselom društvu, kao kaznu za prekršene križevačke statute K 2-56, g. Ivan Vinodolac, kapelan, sakupio u Kanfanaru K 8, uredništvo „Osvita“, već objelodanjenih 18-48, društvo „Zvonimir“ u Beču, nedjeno u skrbnici K 35, g. Ivan Benigar, Zagreb, sakupljeno na krštenju sina g. dr. Bazala K 30; g. M. Anzlovar, učitelj u Rošnjenu, darovanih

od g. Jos. Kraljić kod zaruka svoje kćeri Marije sa gosp. A. P. Sancinom iz Doline dne 11. i. mj. K 25.

Sve rodoljube ujedno molimo, neka zaključavaju „Našu Sloge“ po svih kavanah i gostionah koliko u Puli teško izvan leta.

**Restauracija ■■■
ŠEPUKA - PAZIN**

sa sobama za prespavanje preporuča se p. n. obćinstvu i putnikom za mnogobrojan posjet, obećajne uvijek najtočniju poslugu uz dobru domaću kuhinju te razna zdrata i krepka vina. Dobiju se također i desertna vina, likeri i slastice.

Podpisani preporuča p. n. obćinstvu u Puli, osobito pako velič. gg. svećenima, učiteljima itd. iz okolice

Svoj krojački posao na glavnom trgu (Foro) br. 6 u Puli, u prvom katu.

U zalhi imade na izbor raznovrsne najmodernije tkanine za odelca, koja izvršuje točno po mjeri.

Anton Klement, krojački majstor.

Povjest Hrvata
od prof. Vjek. Klaića.
Do sada izašla tri svezka dajemo uz mjesečne odplate po K. 4.—

Treći svezak

Upravo je izašlo treći svezak (drugoga svezka drugi dio) znamenitoga djela:

Povjest Hrvata

od najstarijih vremena do svršetka 19. stoljeća.

Ovaj svezak obuhvaća 20 stranica, napisan je sa 77 slika, a stoji nevezan 6 kruna, vezan 8 kruna.

Napisao je **VJEKOSLAV KLAJČ**

Koliko vrijedi djelo prof. Vjekoslava Klaića o povjesti Hrvata, priznao je u najnovije doba i slavna „Matica Hrvatska“, dosuđivši piscu nagradu grofa Ivana Nep. Draškovića za godinu 1900.

Pozivamo sve dosadašnje predbrojnikle da si nabave ovaj najnoviji svezak, a ujedno molimo, da svaki u krugu svojih poznanih, ovo za nas toli važno djelo, toplo preporuča za nabavu.

Da olakhotimo novim predbrojnikom nabavu do sada izašlih 3 svezaka, to evo javljamo, da smo pripravili sve do sada izašle svezke davati na mjesečne odplate.

Kod naručbe ili primanja knjiga imade se plaćiti prva odplata od K. 4.— a ostatak točno svakoga uzastopce sljedećega 1-ga u mjesecu.

Naručbe prima svaki knjižara i nakladnik **Knjižara Luv. Karimana (Kugli i Dentšci) u Zagrebu.**

Treći svezak

Filijalka
G. Kr. priv. aust. kreditnoga zavoda
za trgovinu i obrt u Trstu

prima:

Uplatilo u krunama
sa predoljubom od 8 danu po 2 1/2 %
U plaćanju na lino sa predolb. od 8 danu po 2 1/2 %
U naploćenih na plaćanja sa predolb. od 10. do 15. dana po 3 1/2 %
U naploćenih na plaćanja sa predolb. od 15. do 31. dana po 4 1/2 %
U naploćenih na plaćanja sa predolb. od 31. do 60. dana po 5 1/2 %
U naploćenih na plaćanja sa predolb. od 60. do 90. dana po 6 1/2 %
U naploćenih na plaćanja sa predolb. od 90. do 120. dana po 7 1/2 %
U naploćenih na plaćanja sa predolb. od 120. do 180. dana po 8 1/2 %
U naploćenih na plaćanja sa predolb. od 180. do 240. dana po 9 1/2 %
U naploćenih na plaćanja sa predolb. od 240. do 300. dana po 10 1/2 %

„Okručni odjel u krunama“
razpoloživ imade, 2 1/2 % na svaku svotu.
Kruna i naploćenost u tekucem računu.
Ujeti se skupaju prigodica već prema roku predolbove.

Izdaje doznačnice za Beč, Budimpeštu, Brno, Karlove varš, Rijeku, i Zagreb, Kienberg, Trgovu, kao također za Zagreb, Ljubljano, Glinu, Gradac, Sibenik, i Solunac, i druge krajeve, Linc, Olomouc, Saaz i druge krajeve.

Bog se ka naploćenim i prodajom divna, nova i vrjednoga papira, izvencnih vred. Prina uplate svake vrsti, izvencnih vred. Daje predaj nove na Vransko i vrjednosti uz najmanje uplate 500 K. i nove otvara na dokumente sa Linc, Praha, Berlin i druge krajeve po vrlo umjerenih uvjetih. Kreditna pisma izdaje sa koljeđeg trg. Ujeti u pohranu.

Primaje u pohranu vrijedni papiri, sticni i erobni novac i bankovni papiri. Ujeti se mogu doznati obrniti se na blagaja zavoda.

Miembere naputnice.
Blagaja zavoda izdaje naputnice za talijanske banke u talijanskim liranu ili u krunama po danjem tečaju.

Trst, 1. kolovoza 1900.

Knjigotiskara i knjigovežnica
J. Krmpotić i drug.
U PULI

prima sve u knjigotiskarsko-knjigovežku struku spadajuće radnje koje izvršuje brzo i ukusno.

Zaliha svijuh tiskanica za župne i obćinske urede,
kao takodjer pisaćeg papira.

Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i u drugih pokrajinah.

Sve tiskanice
za štedovna i zajmovna društva u obće

preskrbljuje točno, brzo i jeftino.
Opazuje se, da tiskara preskrbljuje sve tiskanice, koje se rabe, bez da bi joj to stranika naznačivala, to jest sve, što je za početak poslovanja potrebno; bilježuje također knjige itd.